

Til Kultur- og Fritidsudvalget

29-11-2016

Sagsnr.
2016-0058874

Fremtidens biblioteker

Dokumentnr.
2016-0058874-9

Baggrund

Der er en øget efterspørgsel efter bibliotekerne, idet antallet af københavnere stiger og flere og flere benytter bibliotekerne som aktivitetsrum og mødested. Derudover gøres der en særlig indsats overfor børn og unge samt i de udsatte boligområder, som har særlige brugerbehov. Derfor er der brug for en langsigtet moderniseringsplan, som skitserer forskellige scenarier for en økonomisk bæredygtig udvikling af Københavns Biblioteker.

Sagsbehandler
Gitte Østergaard

Derudover deltog Københavns Biblioteker i en landsdækkende tilfredshedsundersøgelse af folkebibliotekerne i maj-juni 2016. Her fik Københavns Biblioteker en bundplacering blandt landets biblioteker, både i målingen af borgernes generelle tilfredshed og af deres tilbøjelighed til at anbefale bibliotekerne til andre, den såkaldte net-promotor score.

I undersøgelsen fremhæves tre faktorer, der har stor betydning, hvis den generelle tilfredshed skal forbedres: Børns glæde ved at bruge biblioteket, om biblioteket bidrager til inspiration, og om biblioteket er et godt sted at mødes med andre. Bibliotekernes rolle som mødested har størst betydning, og her scorer Københavns Biblioteker lavest. En gennemgang af de enkelte biblioteker viser, at de biblioteker, der har de dårligste fysiske rammer, også er de biblioteker, som borgerne er mindst tilbøjelige til at anbefale til andre. Undersøgelsen er et godt redskab til brug for udviklingen af Københavns Biblioteker og viser, at der er behov for at investere i at forbedre de fysiske rammer på flere af bibliotekerne.

Moderniseringsplan for bibliotekerne

Den langsigtede moderniseringsplan indeholdende scenarier for bibliotekers fremtidige placering og indretning tager udgangspunkt i forslag fra institutionslederne i de enkelte bydele. Scenarierne kan omfatte renovering, ombygning, omplacering eller samlokalisering med andre institutioner og skal som udgangspunkt afspejle et eller flere af nedenstående retningsgivende principper:

1) Bedre udnyttelse af kvadratmeter – Samlokalisering

For at understøtte Åben skole-samarbejdet, kan bibliotekerne med fordel tænkes sammen med skolernes bygninger og faciliteter. Derudover giver det generelt god mening at udnytte de allerede eksisterende kvadratmeter bedre ved at samlokalisere bibliotekerne med andre kommunale bygninger, f.eks. kulturhuse og idrætsanlæg.

Bibliotekssamarbejde

Krystalgade 15
1172 København K

Telefon
2365 6744

E-mail
FB4Y@kff.kk.dk

EAN nummer
5798009780249

2) Gode fysiske rammer – Tilpasning til brugerbehov

Flere og flere borgere bruger bibliotekerne som aktivitetsrum og mødested. Derfor skal rammerne være attraktive.

3) Differentierede funktioner – Profilbiblioteker

Eftersom brugen af bibliotekerne er blevet mere differentieret, lægges der op til, at bibliotekernes funktioner tilpasses lokalområdets behov og tager højde for særlige målgrupper. Man kan i den forbindelse f.eks. forestille sig et selvbetjent bibliotek med fokus på frivillighed og samskabelse eller et børne- og ungebibliotek.

4) Mere samarbejde – Partnerskaber

Københavns Biblioteker arbejder allerede på i højere grad at involvere borgerne ved at skabe de rette rammer for kurser, klubber og skriveværksteder. Derudover arbejdes der på at indgå partnerskaber med institutioner, foreninger og privatpersoner, som ønsker at bruge bibliotekerne til udvalgte arrangementer. For at det kan lykkedes, skal det imidlertid tænkes ind i indretningen af bibliotekerne.

5) Fokus på særlige målgrupper – Børn

”Børn og kultur” udgør et særligt indsatsområde for Københavns Biblioteker. Bibliotekerne ønsker at fastholde en særlig bibliotekstilgang til kulturformidling til børn, hvor der er plads til leg og til mødet med mange forskellige kulturelle udtryk på børnenes præmisser. Det bør også afspejle sig i bibliotekernes indretning.

6) Fokus på særlige bydele – Udsatte boligområder

Der er gennem den seneste årrække sket en stigende social og etnisk opdeling i samfundet. Her kan bibliotekerne være med til at forhindre en social og kulturel marginalisering ved at understøtte borgernes læsefærdigheder, bidrage med viden om samfundet og skabe sammenhængskraft gennem fælles arrangementer. Derudover kan bibliotekerne tiltrække borgere på tværs af byen og på den måde være med til at binde byen sammen.

Foruden de retningsgivende principper, bør man i placeringen og indretningen også tage højde for byens infrastruktur, herunder den nye metrorring, samt udviklingen i demografien og bydelene på længere sigt.

Konkrete forslag til tiltag

Foruden en langsigtet moderniseringsplan, arbejder Kultur- og Fritidsforvaltningen også på en række konkrete forslag med henblik på overførselssagen blandt andet vedrørende Hovedbiblioteket, Husum Bibliotek og Valby Bibliotek. Status for de enkelte sager fremgår nedenfor.

1) Hovedbiblioteket

Hovedbiblioteket i Krystalgade er nedslidt og er på mange måder ikke tidssvarende. Der er derfor igangsat en moderniseringsplan, hvoraf det alene er de indledende etaper, der er realiserede.

Skal genopretningen/moderniseringen realiseres i sin helhed, koster det yderligere i størrelsesordenen 100 mio. kr. Projektet omfatter renovering og modernisering af de fysiske rammer på Hovedbiblioteket, herunder en udvidelse af bygningen mod gårdrummet. Forhandlingerne med udlejer er i gang. Heri indgår forskellige finansieringsmodeller. Der sigtes mod, at projektet kan indgå i forhandlingerne om overførselssagen 2016-2017.

2) Husum Bibliotek

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede på sit møde i juni 2016 at opgive forslaget om at flytte Husum Bibliotek til EnergiCenter Voldparken. Udvalget ønskede i stedet, at forvaltningen skulle arbejde videre på en placering af Husum Bibliotek på Husum Skole. I forlængelse heraf har Kultur- og Fritidsforvaltningen og Børne- og Ungeforvaltningen igangsat en screening af de fysiske muligheder for samlokalisering. Det vil på baggrund heraf være sandsynliggjort, hvorvidt der er fysisk kapacitet til at samlokalisere, og om der som følge heraf er grundlag for at ansøge om en planbevilling i overførselssagen.

Der gøres opmærksom på, at Børne- og Ungeforvaltningen anbefaler, at Kultur- og Fritidsudvalget bærer sagen ind i de politiske forhandlinger, såfremt der kan etableres en fornuftig model for samlokalisering af Husum Bibliotek og Husum Skole.

3) Valby Bibliotek

Der blev med Budget 2017 afsat 650.000 kr. til screening af muligheder for at opgradere Valby Bibliotek og eventuelt samlokalisere med Valby Kulturhus.

Screeningen tager udgangspunkt i tre scenarier:

- 1) Biblioteket bibeholder placeringen i Annexstræde, hvor det renoveres og udbygges.
- 2) Biblioteket flyttes til Valby Kulturhus, hvor der laves en mindre udbygning. Scenariet rummer basisfunktioner.
- 3) Biblioteket flyttes til Valby Kulturhus, hvor der laves en større udbygning. Scenariet rummer basis- og udvidede funktioner, og aktiverer delvist Toftegårds Plads.

Screeningen forventes afsluttet, så resultaterne kan indgå i Overførselssagen 2016-2017.

Videre proces

Kultur- og Fritidsforvaltningen arbejder videre på en moderniseringsplan indeholdende forskellige scenarier for placeringen og indretningen af Københavns Biblioteker samt på at udarbejde forslag om blandt andet Hovedbiblioteket, Husum Bibliotek og Valby Bibliotek med henblik på overførselssagen.